

Затверджено
рішенням вченої ради ННЦГО
прот. № 1 від 11 вересня 2023 р.

Рекомендовано на засіданні кафедри
Іноземних мов
прот. № 1 від 11 вересня 2023 р.

СИЛАБУС з дисципліни
Вступ до перекладознавства

Семестр 3, 2023/2024 н.р.
освітній рівень перший (бакалавр)
галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 035 Філологія
освітня програма: - переклад та англійська мова і література (ПАМіЛ)

Час та аудиторія проведення занять згідно розкладу <http://rasp.kart.edu.ua/>

Команда викладачів:

Нешко Світлана Ігорівна, neshko.inyazdep@kart.edu.ua

Контакти: +38 (057) 730-10-43, e-mail: in_yaz@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: 14.00-15.00 (Понеділок, Вівторок, П'ятниця)

Web-site: <http://www.ukrsurt.com.ua/>

<http://kart.edu.ua/mat-po-fak-ua/mat-fac-upp-ua>

<http://www.ukrsurt.com.ua/>

Анотація курсу: вивчення курс має створити теоретичну основу для подальшого набуття студентами практичних умінь і навичок у галузі перекладу та вивчення моделей і закономірностей процесу перекладу і перекладацьких відповідностей, а також способів перекладу текстів різних жанрів і стилів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Вступ до перекладознавства» є: ознайомити студентів із сучасним станом науки про переклад у нашій країні та за кордоном; допомогти студентам здобути початкові знання з різних аспектів і типології перекладу; сформувати вміння використовувати при перекладі двомовні та тлумачні словники різних типів; сприяти створенню словника постійних міжмовних відповідників у певній галузі мов; виробити початкові навички спостереження мовних явищ і наукового аналізу

До завдань практичного опанування перекладацької діяльності входить формування навичок та умінь самостійно працювати з документами та спеціалізованою літературою виданою англійською мовою з ціллю вдосконалення професійного викладання мови та підтримки робочих контактів, отримання професійної інформації та ведення науково-дослідницької діяльності, формування у студентів умінь самостійної підготовки є одним з пріоритетних: підвищення рівню учбової автономії, здатності до самоосвіти, до роботи з мультимедійними програмами, електронними словниками, англійськими ресурсами сітки «Інтернет», розширення словникового запасу та формування англійського термінологічного апарату в межах професійної сфери, формування соціокультурної компетенції і стереотипів поведінки для успішної адаптації випускників на ринку праці.

Мета курсу: формування компетенцій

- 1. Ціннісно-смыслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області всебічного використання іноземної мови в діловому середовищі);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей англійських країн для міжкультурної комунікації та ведення партнерських відносин);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості до вивчення іноземної мови з подальшим використанням одержаних знань у професійній діяльності з метою розвитку креативної складової компетентності; оволодіння розмовними та письмовими навичками; здатність студента формувати цілі дослідження та, з метою їх вирішення, вміння знаходити рішення у нестандартних ситуаціях при спілкуванні іноземною мовою);
- 4. Інформаційну компетентність** (розвиток умінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації з іноземних джерел в рамках професійної діяльності);

5. Комуникативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері іноземною мовою);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів).

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Цикл професійної підготовки	
Модулів – 2	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2 - й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3 - й	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 2</i> <i>самостійної роботи студента – 4</i>	Перший рівень вищої освіти: (бакалавр)	Лекції	
		30	
		Практичні, семінарські	
		-	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		60	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Змістовий модуль 1.

Суспільно-політичне значення перекладу

Тема 1. Зародження та використання тлумачення і перекладу.

Тема 2. Сфери та рівні використання тлумачення і перекладу.

Тема 3. Моделі засвоєння однозначних одиниць.

Тема 4. Ієрархічна стратифікація мовних одиниць та їх використання при перекладі/тлумаченні.

Змістовий модуль 2.

Фахова відмінність перекладача й тлумача

Тема 5. Фаховий перекладач та режим його праці

Тема 6. Параметри значень мовних одиниць і повнота їх відтворення різними типами перекладу й тлумачення

Тема 7. Вільний переклад, його підтипи та сфери використання

Тема 8. Способи відтворення значення різних мовних одиниць

Змістовий модуль 3.

Термін і поняття “переклад” та рівні його реалізації

Тема 9. Переклад на рівні мови та на рівні мовлення.

Тема 10. Форми презентації та способи реалізації значення мовних одиниць.

Тема 11. Поняття адекватності й еквівалентності в перекладознавстві.

Тема 12. Перекладність і неперекладність мовних одиниць

Змістовий модуль 3.

Термін і поняття “переклад” та рівні його реалізації

Тема 13. Переклад на фонематичному рівні лексичних одиниць.

Тема 14. Адаптоване транскодування (перекладацька транскрипція).

Тема 15. Псевдоінтернаціональна лексика і підступність її буквальною перекладу.

Тема 16. Відтворення стилістичних засобів тексту в перекладі

ENGLISH
FOR EVERYONE

Тематично-календарний план

Тиждень 1	Переклад як об'єкт лінгвістичного дослідження; види перекладів; макролінгвістики та мікролінгвістики; семантика мовних одиниць.
Тиждень 2	Лінгвoseміотичні основи перекладознавства; знаки-символи; синтактика знака; прагматика знака; конотат, денотат; полісемія, омонімія; парадигматичні зв'язки.
Тиждень 3	Текстологічні аспекти перекладознавства; текст та змістовна структура тексту; Контекстуалізація висловлювання; проблеми перекладу.
Тиждень 4	Культурологічні і соціологічні аспекти перекладознавства; проблема взаємовідношення мови і культури; вивчення культурної обумовленості різних сторін вербальної комунікації.
Тиждень 5	Основи загальної теорії перекладу; переклад в сучасному світі; буквальный і вільний переклад; тематичне розмаїття текстів (стилістичне різноманіття).
Тиждень 6	Загальна характеристика сучасної теорії перекладу; нормативна теорія перекладу; міжмовна (або двомовна) комунікація; співвідношення еквівалентності та адекватності.
Тиждень 7	Перекладацька еквівалентність; прагматична еквівалентність; ситуативна еквівалентність; конотативна еквівалентність.
Тиждень 8	Прагматичні аспекти перекладу; семантика, синтактика та прагматикою; прагматична адаптація; процедура виділення і класифікації помилок перекладу.
Модульне тестування	
Тиждень 9	Методи опису процесу перекладу; етап розуміння, етап перекладу (створення тексту іншою мовою); ситуативна модель перекладу; трансформаційна модель перекладу; Прийом транскрипції; прийом калькування; лексична трансформація.
Тиждень 10	Перекладацькі відповідності; лексичні, фразеологічні та граматичні відповідності; лінгвістичний контекст; створення оказіональних відповідностей; типи відповідностей образним фразеологічним одиницям.
Тиждень 11	Теоретичні основи методики навчання перекладу; загальні принципи організації навчання перекладу; «природний» переклад; перекладацька компетенція; методи навчання перекладу.
Тиждень 12	Професійна компетенція перекладача; мовна компетенція учасників комунікації; комунікативна компетенція комуні кантів; текстотвірна компетенція комуні кантів; особливості двомовної комунікації; різноманіття перекладацької діяльності.
Тиждень 13	Методика роботи зі зв'язним текстом; види аудиторної роботи – аналітичний і синтетичний; перекладацькі стратегії; виділення перекладацьких проблем.
Тиждень 14	Методика навчання усного перекладу; умови для відтворення усного перекладу; перекладацька компетентність та обізнаність; техніка усного мовлення рідною та іноземною мовами; синхронний переклад, переклад з листа, слухання і кодування запису та послідовний переклад.
Тиждень 15	Інтерактивна лекція: представлення доповідей за темами 1-14
Модульне тестування	

Рекомендована література

Основна:

1. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 512с.
2. Кіщенко Ю. В. Вступ до перекладу (завдання для самостійної роботи до модульної атестації): навч.-метод. посібник для студентів I курсу спеціальності «Переклад». – Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. – 48 с.
3. Мірам Г.Е., Дейнеко В.В. Основи перекладу. – К: Ніка-Центр, 2002. – 237 с.
4. Мірам Г., Гон А. Профессиональный перевод. – К: Ника-Центр, 2003. – 135с.
5. Миньяр-Белоручева А.П., Миньяр-Белоручев К.В. Английский язык. Учебник усного перевода. – М: Изд-во «Екзамен», 2004. – 350 с.
6. Нестеренко Н.М., Лисенко К.В. A Course in Interpreting and Translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 240 с

Допоміжна:

1. Svitlana I. Neshko, Olena V. El Kassem. A brief overview of changes in the formation of translation studies as an academic discipline.// Issues in Philology. Innovative Methods of Teaching Foreign Languages : monograph : in 2 vol. / edit. O. L. Iliencko ; O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, Tesol-Ukraine. – Kharkiv : O. M. Beketov NUUE, 2021. In partnership with University of Texas at San Antonio, Texas, USA. Volume 1. – 2021. – 269 с
2. Карабан В. «Переклад англійської наукової і технічної лутератури» ч 1,2, Нова книга. - 2001.
3. Зацний Ю. А. Нова розмовна лексика і фразеологія : англо-український словник / Ю. А. Зацний. – Вінниця : Нова кн., 2010. – 224 с.
4. Ключник О., Грицик Г. Труднощі науково-технічного перекладу // XVIII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція. «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД», 2013.
5. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу / Ілько Васильович Корунець. – Вінниця: New Book, 2000. – 448 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://metod.kart.edu.ua/>
2. http://www.uz.gov.ua/about/general_information/entertainments/pktbit/
3. http://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/page-4/451889/
4. <http://uz-cargo.com/>
5. <http://www.tmssoft-ltd.com/ua/about/about.php>
6. International Railway Journal <http://www.railjournal.com/>
7. Railway Age <http://www.railwayage.com/>

Вимоги викладача: студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою товаришів, батьків, викладачів, потенційних роботодавців і суспільства та визначають обличчя Університету. Виходячи з цього, студенти мають поводитися таким чином, щоб підтримувати високу репутацію Університету. Студент Університету старанно і

чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, контроль самостійної роботи, модульний контроль (тести), підсумкове тестування, залік.

Оцінювання результатів навчання базується на Положенні про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>).

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за модуль за 100-бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчальної роботи.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (Тести)	Сума балів за модуль
До 60	До 40	До 100
Поточний контроль		1 семестр
Активність на лекціях		30
Відвідування занять		10
Самостійна робота		20
Підсумок		до 60

За нестандартні рішення та творчий підхід при виконанні завдань викладач може додати до 2 балів. Максимальна сума, яку може набрати студент – 30 балів.

За складову «Відвідування занять» бали не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більше 50 % лекційних занять у модулі з неповажних причин. Максимальна сума становить 10 балів.

У складовій «Самостійна робота» оцінюється рівень засвоєння студентом розділів і питань курсу, які визначені для самостійного вивчення, а також якість виконання самостійної роботи. Кількість балів складає 20.

Модульне тестування оцінює рівень засвоєння матеріалу двох змістових модулів, які входять до складу відповідного модуля. Максимальна кількість балів за виконання тестів – 40.

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватися *додаткові бали* за участь студента у науковій роботі, робіт на конкурси, участь в олімпіадах тощо.

Кількість додаткових балів визначається на розсуд викладача, але у сумі не більш 100 балів разом з переліченими складовими модульної оцінки.

Отримана таким чином сума балів доводиться до відома студентів перед проведенням модульного контролю. Студентам, які набрали від 60 до 100 балів і згодні з цією сумою, відповідна оцінка модуля виставляється у екзаменаційну відомість.

У разі незгоди студента з отриманою сумою балів або, якщо вона складає менше 60 балів, її можна покращити за рахунок участі студента у процедурі *модульного контролю*.

Кількість балів, яка може бути отримана за результатами модульного контролю, дає

студенту можливість підвищити оцінки поточного контролю на один ступінь за державною шкалою:

з «4» (75-89 балів) на «5» (90-100 балів);

з «3» (60-74 бали) на «4» (75-89 балів);

з «2» (35-59 балів) на «3» (60-74 бали).

Таким чином, максимальна кількість балів модульного контролю коливається у межах від 10 до 25 балів залежно від конкретного випадку.

Оцінка заліку визначається як середньоарифметична оцінок двох модулів.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Заловільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незаловільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незаловільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Команда викладачів:

Нешко Світлана Ігорівна (<http://kart.edu.ua/staff/neshko-si>). Отримала ступінь к.філол.н. за спеціальністю 10.02.04 германські мови у 2002 р. Напрямки наукової діяльності: спеціаліст в галузі мовознавства.

Очікувані результати

➤ **ПРН-1** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

- **ПРН-2** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- **ПРН-3** Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- **ПРН-6** Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- **ПРН-7** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- **ПРН-8** Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- **ПРН-9** Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- **ПРН-10** Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- **ПРН-11** Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- **ПРН-12** Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- **ПРН-13** Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).
- **ПРН-14** Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- **ПРН-15** Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- **ПРН-16** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- **ПРН-17** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- **ПРН-18** Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- **ПРН-19** Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Кодекс академічної доброчесності:

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>. Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на

всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями:

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій. Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>